

učiniti primalac i u smislu Lučkih uzansa br.49. Ovakav protest mora biti jasan i određen. Ako se pojavila sumnja o broju iskrćanih komada u smislu Lučkih uzansa 27, tuženi je trebao zahtijevati da se izvrši ponovno brojenje i provjeravanje iskrćanih komada. U predmetnom slučaju tuženi nije tako postupio, pa za posljedice nepravilnog ulaganja protesta brodaru i za prospust eventualnog naknadnog provjeravanja iskrćanih količina, opravdano treba da snosi i štetne posljedice. Pogrešno je stajalište tuženoga da bi ovakvo provjeravanje i eventualno ulaganje protesta bila dužnost primalaca. Naime tuženi primajući dispoziciju za iskrćaj iz broda nastupa kao pomoćnik i zastupnik primaoca, pa je kao takav dužan poduzeti sve mjere da sačuva prava svojih nalogodavaca. Tuženi nije izvršio svoju obavezu ako samo o događaju jednostavno obavijesti primaoca, odnosno njegovog špeditera i njemu prepušti dalji postupak u odnosu na brodara. Valjan protest brodaru, ako se pojavi vidljivo oštećenje ili manjak na robi prilikom preuzimanja, može podnijeti samo onaj tko od brodara robu neposredno preuzme, a to je upravo tuženi kad je vršio preuzimanje robe po dispoziciji primaoca.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.IV-Sl-548/70-2
od 5.VI 1970.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Plaćanje lučkih naknada - Poduzeće koje iskorišćuje luku ima pravo naplaćivati lučke naknade samo ako se mjesto za koje se traži naplata nalazi u luci koja se takvom smatra u smislu Osnovnog zakona o iskorišćivanju luka i pristaništa - Brod nije dužan platiti lučku naknadu ako ne koristi izgrađene obale ili druge izgrađene lučke objekte

Tužitelj je Poduzeće luke. Traži od dvaju tuženika da mu plate brodsku ležarinu za jednu maonu koja je usidrena i privezana u njegovoj luci.

Prvostepeni sud je tužbu odbio, a drugostepeni je, na temelju tužiteljeve žalbe, tu presudu ukinuo i stvar vratio na ponovno raspravljanje iz ovih bitnih razloga:

Da bi ovo pitanje sud riješio, potrebno je da prethodno utvrdi da li odnosno područje na kome se nalazi odnosna maona spada pod pojam pomorske luke, kako je to

predvidjeno u čl.1. Osnovnog zakona o iskorištavanju luke i pristaništa. Naime pomorsku luku sačinjava kopneni i vodeni prostor sa izgradjenim obalama, lukobranima, potrebnim slobodnim prostorom, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim pristajanju brodova, ukrcavanju i iskrcavanju putnika i robe, uskladištavanju i ostalim manipulacijama robom, kao i opskrbi, popravku i zaštiti brodova od nevremena (čl.1, st.1). Prema tome sud bi u rješavanju predmetnog spora trebao najprije da utvrdi da li je mjesto na kome se nalazi sporna maona kopneni ili vodeni prostor s izgradjenim obalama itd. kako to jasno i odredjeno određuje čl.1. Osnovnog zakona. Ovu činjenicu kao prethodnu za osnovanost tužiteljeva zahtjeva sud treba da utvrdi uvidjajem na licu mjesta. Ovdje medjutim valja upozoriti da u pojam izgradjene obale može ući i gat koji nije izgradjen, ali koji je inače osposobljen za privez brodova, koji je privez na neizgradjenom dijelu obale izgradilo lučko poduzeće. Ove činjenice u toku spora nisu utvrđene iako su odlučne za zahtjev tužiteljev koji se osniva na čl.19. Naime plovni objekti po nalazu ovog suda dužni su plaćati naknadu za korištenje obale brodsku ležarinu i naknadu za privez samo na prostorima koji se smatraju u strogom smislu zakona pomorskom lukom, tj. gdje postoji kopneni i vodeni prostor s izgradjenim obalama itd. Na ostalim prostorima koji nisu izgradjeni ni u tome pogledu, tj. gdje ne postoje izgradjene obale ili na obali izgradjene naprave za privez dvojbeno je da li bi se u smislu jasne i odredjene odredbe zakona moglo uzeti da postoji pravo tužitelju na prihode lučkih naknada u smislu čl.19. i 2o. Osnovnog zakona o iskorištavanju luka i pristaništa.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda br.IV-P-18o2/68
od 11.XII 1969.

Vijeće: Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša, dr Vjekoslav Bučić

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Prijevoz stoke - Kapacitet broda za prijevoz stoke - Troškovi osposobljenja broda za primanje tereta - Sklapanje ugovora putem agenta - Primjena prava - Na štete koje nastanu u jugoslavenskoj luci, a za koje odgovara brodar primjenjuje se jugoslavensko pravo - Izjava agenta o kapacitetu broda obavezuje brodara u kojega je ime agent sklopio ugovor o prijevozu s naručiteljem - Brodar odgovara naručitelju za naknadu štete koja je prouzročena zbog toga što brod nije mogao ukrcati ugovoreni broj komada stoke - Kad brodar izjavi kapacitet svoga broda u pogledu broja stoke koji brod može primiti, dozvoljava se ods-